

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

לפני כבוד הרשמת בכירה נעמה טלמן-בולטין

תובע יצחק באזוב
ע"י ב"ב עוה"ד ניר טולדנו

נגד

נתבע אהרון אזולאי
ע"י ב"ב עוה"ד אלימלך יערי

פסק דין

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
1. לפני תביעה על סך 34,600 ₪ שהגיש התובע כנגד הנתבע בטענה כי הנתבע זייף שטר והפקידו בבנק ולאחר מכן נפתח בגינו תיק הוצאה לפועל במסגרת הוטלו עיקולים על התובע.
 2. התביעה נפתחה בתחילה כתביעה קטנה אולם הועברה לסדר דין מהיר במסגרת החלטת כב' הרשמת חמו מיום 4.12.23.
 3. במסגרת כתב התביעה טען התובע כי הינו בעל חנות תכשיטים הממוקמת ברח' חיים עוזר בפתח תקוה וכי הנתבע פנה אליו בשנת 2016, הציג את עצמו וציין כי הוא מוכן להעמיד הלוואות ללקוחות התובע כנגד משכון תכשיטים.
 4. לטענת התובע, במסגרת ההתנהלות שהייתה בין הצדדים, נתן התובע לנתבע שיק אישי שלו על סך 8,000 ₪ ואולם ביום 13.10.16 קיבל הודעה למכשיר הטלפון הנייד שלו לפיה, שיק על סך 80,000 ₪ הוצג לפרעון בחשבונו אך לא כובד בהעדר כיסוי מספיק.
 5. התובע מציין עוד, כי פנה לבנק על מנת לברר מה פשרו של השיק בסך 80,000 ₪, או אז גילה כי הנתבע זייף את השיק שנמסר לו כבטחון על סך 8,000 ₪, תוך הוספת הסיפרה 0 למספר 8,000 ובאמצעות שינוי המילים (שמונים) בהתאם, כך שייראה כאילו מדובר על שיק בסך 80,000 ₪.
 6. עוד טוען התובע, כי לאחר מכן התקשר לנתבע וביקש ממנו הסבר ביחס לזיוף סכום השיק בטרם ניגש למשטרה ובתגובה הסביר לו הנתבע כי מדובר בטעות ומאחר וחשש שתוגש

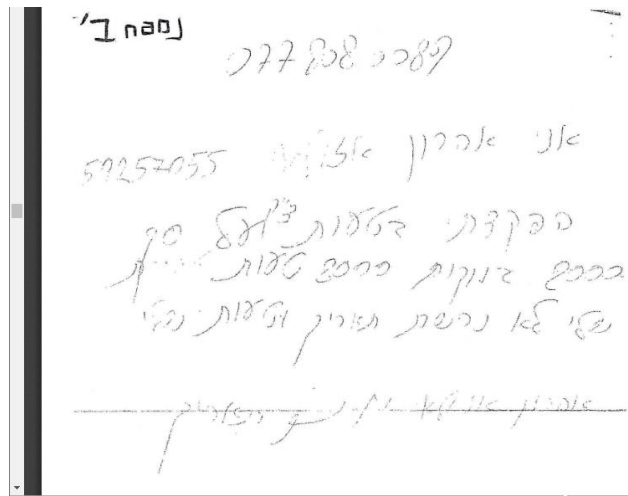
בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 תלונה במשטרה על זיוף השיק, מסר הנתבע לידי התובע בסמוך לאחר השיחה, מסמך בכתב
- 2 ידו ובו כתב – "אני אהרן אזולאי.. הפקדתי בטעות צ'יק על סך 80,000 ₪ במקום 8000
- 3 טעות טכנית שלי לא נרשם תאריך וטעות שלי. אהרן אזולאי":

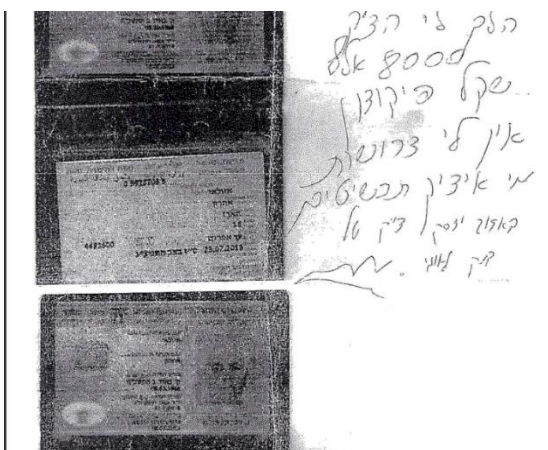
4
5

6
7

- 8 7. כמו כן, חתם הנתבע על מסמך נוסף שהוגש אף הוא לתיק ובו ציין כי אין לו דרישות מצד
- 9 התובע וכי השיק על סך 8,000 ₪ "הלך לוי".

10

11
12

- 13 8. התובע טוען כי 3 שנים לאחר מכן, בשנת 2019, כאשר ביקש ליטול הלוואה מהבנק נמסר
- 14 לו כי אין באפשרותו לקבל הלוואה מהבנק, בשל העובדה שקיים תיק הוצאה לפועל כנגדו.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 9. מבירור שערך התובע התברר לו כי הנתבע פתח תיק כנגדו בהוצאה לפועל בשנת 2019
- 2 במסגרתו הגיש את השיק לביצוע, כאשר זייף את סכום השיק ושינה את הספרות והמילים
- 3 מסך של 8,000 ₪ לסך של 80,000 ₪.
- 4 10. לטענת התובע, זיוף ושינוי הספרות בשיק והגשתו לביצוע במסגרת תיק הוצאה לפועל
- 5 מהווה לשון הרע המצדיקה פסיקת פיצויים בשל העובדה שדירוג האשראי שלו נפגע וכך
- 6 גם המוניטין שצבר התובע במשך 30 שנה בעסק התכשיטים שלו בעצם העובדה שהוצג
- 7 כאדם שחייב כספים בעיני הבנק.
- 8 11. בשל כך, עתר התובע לחייב את הנתבע בפיצוי בגין ולשון הרע ועגמת נפש בסך של 34,600
- 9 ₪.
- 10 12. לטענת הנתבע, מנגד, כעולה מכתב ההגנה, המדובר בשיק שהינו שיק בטחון שנמסר לנתבע
- 11 במסגרת הלוואה שנטל התובע מהנתבע ובתמורה מסר התובע לנתבע שיק על סך 80,000
- 12 ₪.
- 13 13. לטענתו – אין המדובר בזיוף אלא בשיק אמיתי ומקורי שניתן ע"י הנתבע לתובע ע"ס
- 14 80,000 ₪ כנגד הלוואה שנתן לו הנתבע.
- 15 14. בדיון שהתקיים בפני העידו התובע, הנתבע ועורך הדין יונתן נפתלי - מומחה לכתבי יד אשר
- 16 הגיש את חוות דעתו לתיק מטעם התובע בין היתר ביחס לשינויים אשר נטען כי נעשו על
- 17 גבי השטר כמו גם הכתב המופיע על גבי יתר המסמכים שנמסרו למומחה לדוגמא ואשר
- 18 הוגשו לתיק.

טענת זיוף השיק/שינוי הסכום בשיק – האם הוכחה?

חוות דעת מומחה מטעם התובע

- 23 15. התובע תמך את טענתו ביחס לכך כי השיק שהוגש לביצוע בהוצל"פ ע"ס של 80,000 ₪
- 24 זויף ע"י הנתבע בחוות דעתו של המומחה, עו"ד יונתן נפתלי, מיום 3.9.24.
- 25 16. עו"ד נפתלי, מומחה התובע, השווה בחוות דעתו את כתב היד והחתימה המופיעים על גבי
- 26 השיק לחתימות וכתבי יד לדוגמא של הנתבע שקיבל מהתובע וכן לכתבי יד נוספים (לרבות
- 27 מסמך שהוגש על ידו לתיק דנן).
- 28 17. לאחר שסקר בהרחבה את הממצאים העולים מן המסמכים שהובאו לבדיקתו, לרבות
- 29 השיק נשוא המחלוקת, קבע עו"ד נפתלי בחוות דעתו את הממצאים הבאים:
- 30 "א. השונות המתוארת לעיל, מעלה חשד לכך שהסכום המקורי היה 8,000
- 31 והוספה ספרה 0 נוספת מימין, כדי להפוך את הסכום מ-8,000 ל-80,000.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 18094-03-23 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 ב. הריווח הגדול בין האותיות וכן הגיון השונה של האותיות י', ס' ועיצוב האות
2 ס' מעלים חשד ולפיו יתכן שבמקור הייתה כתובה המילה "שמונה" ולא שמונים,
3 כאשר בוצעה תוספת של האות י' וסגירה של האות ה' לכדי האות ס'."
- 4 ג. לאור האמור.. הגעתי לכלל מסקנה כי קיימת אפשרות לכך שסכום שיק
5 המחלוקת שונה מ-8,000 ₪ ל-80000 ₪.
- 6 ד. יתכן שהמצאת שיק המחלוקת המקורי – תאפשר מסקנה ברמת וודאות גבוהה
7 יותר.
- 8 ה. מובן כי צילום ספח השיק המחלוקת ובו רשום הסכום 8000 ₪ יכול להוות
9 חיזוק למסקנה האמורה.
- 10 ו. לאור האמור בסעיפים... לעיל הגעתי לכלל מסקנה כי קרוב מאוד לוודאי שכותב
11 הדוגמאות המוכחות כתב גם את פרטי שיק המחלוקת..."
- 12 18. מחוות דעתו ועדותו של העד המומחה, עוה"ד נפתלי עולה כי כתב היד המופיע על גבי השיק
13 נשוא המחלוקת ואשר התובע טען כי זוויף על ידי הנתבע, קרוב מאוד לוודאי שהינו כתב
14 היד של מי שכתב את הדוגמאות שהוצגו לעו"ד נפתלי (ואשר חלקן פורטו בסעיפים 6 ו-7
15 לעיל) אותם כתב הנתבע לטענת התובע.
- 16 19. כמו כן, ציין המומחה, עוה"ד נפתלי כי על אף שהנתבע אמר לו כי הוא יעביר לבדיקתו את
17 השיק המקורי, הרי שבסופו של יום לא הועבר אליו השיק המקורי ועל כן חוות דעתו של
18 עוה"ד נפתלי נערכה רק על סמך הצילום של השיק. יצויין כי כב' הרשמת חמו התייחסה
19 אף היא לצורך בהמצאת השיק המקורי בהחלטתה מיום 8.7.24.
- 20 20. וכך ציין לעניין זה עוה"ד נפתלי בעדותו בפניי: "הוא אמר אני מחר מביא לך את המקור"
21 (עמ' 17 לפרוטוקול הדיון) ובהמשך עדותו הבהיר עוה"ד נפתלי כי העובדה שלא הובא לו
22 השיק המקורי הקשתה על הבדיקה ועל רמת הודאות ביחס למסקנות וכלשונו: "אין ספק
23 שזה שלא קיבלתי מקור זה מאוד מאוד בעייתי... מצילום אי אפשר לדעת עיתוי" (עמ' 18
24 לפרוטוקול הדיון).
- 25 21. בהתייחס לתוספות המאוחרות שבוצעו לכאורה, כנטען ע"י התובע, על גבי השיק, הרי
26 שביחס לכך (ולנוכח העובדה שהשיק המקורי לא נמסר לו ע"י הנתבע) התקשה מומחה
27 התובע לקבוע מסקנות נחרצות. יחד עם זאת, ציין שלשיטתו קיימים מספיק ממצאים
28 המעלים את החשד לזיוף, לרבות הספרה 0 המופיעה בצד הימני ביותר של המספרים בשיק
29 וכן האותיות י' ו-מ' במילה שמונים בשיק.
- 30 22. וכלשונו בעדותו: "ה 0 האחרון הוא שונה. זה לא ברמה של אפשרות זה בוודאות מוחלטת.
31 ה 0 שונה, צריך לשים לב ... צריך לשים לב שיש הבדל בין הממצאים לבין המסקנה,
32 המסקנה היא מאוד זהירה. הממצאים לגבי ה 0 זה חד משמעי שה 0 היא שונה. היא עבה

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 יותר, היא קטנה יותר... כי ה 0 מצד ימין הוא קטן יותר הוא אחיד יותר, הוא כהה יותר
2 וזה מאוד חשוב".
- 3 23. בהתייחס למילה שמונים שעל גבי השיק, הסביר עוה"ד נפתלי, מומחה כתבי היד, "ב-ה'
4 בסוף ואז היתה ה', תיקנו לכדי ס'... רואים שיש פה איזושהי בנקודה הזאת... בצד ימין
5 למטה הקו נהיה פתאום דק, זה אומר שה – ה' יכולה להסתיים ... יש קו עבה שזה
6 לכאורה הסיום של ה-ה' ומשם יש קו מאוד דק שסוגר את ה-ס' החדשה. גם הקו של
7 סוף ה-ס' הוא דק. ה-י' עצמה היא גם עבה יותר וגם כהה יותר וגם אני חושד, אני לא
8 יכול להגיד את זה בוודאות, שהיא מעובה במובן הזה שכתבו לפחות את החלק הראשון
9 פעמיים, שזה גם סימן של היסוס או זיוף אז יש פה יותר מידי דברים בעיניים".
- 10 24. הנה כי כן, מעדותו של עוה"ד נפתלי ניתן לראות כי קיימים מספר סימנים לרבות הסיפרא
11 0 על גבי השיק המופיע בכיתוב שונה ובעובי שונה מיתר הספרות המופיעות על גבי השטר,
12 כמו גם הרווחים שבין האותיות וכן האותיות י ו-ס' אשר לשיטת המומחה הוספו לשיק
13 המקורי ולסכום המקורי שנרשם, כך שהמילה שמונה שונתה למילה שמונים והספרות
14 8,000 שונו באמצעות הוספת הסיפרא 0 למספר 80,000.
- 15 25. אומנם מסקנותיו של המומחה ביחס לתוספות הינן ברמה של "קיימת אפשרות" המקבילה
16 לשיטתו ל-50%, אלא שיש לטעמי ליתן משקל וחשיבות אף לכך שהנתבע לא טרח למסור
17 את השיק המקורי לבדיקתו של המומחה.
- 18 26. הנתבע ציין במסגרת ההליך דגן (בדיון שהתקיים בפני כב' הרשמת חמו) כי השיק מצוי
19 אצל עורך דינו, ולדברי מומחה התובע, עוה"ד נפתלי, התחייב הנתבע להעביר אליו את
20 השיק המקורי, כפי שאף נדרש לעשות ע"י כב' הרשמת חמו, אולם מסיבה שאינה ברורה
21 לא עשה כן וגרם לכך שמסקנותיו של המומחה יהיו ברמת וודאות פחות גבוהה מאשר היו
22 ניתנות לו היה נבדק השיק המקורי (סעיף 4 לעמ' האחרון בחוות הדעת).
- 23 27. כמו כן - ועל אף שלתיק הוגשה חוות דעת מטעם התובע התומכת בטענותיו לעניין הזיוף
24 הנתבע – הרי שהנתבע לא הגיש מצידו חוות דעת נגדית אשר תסתור או תעלה מסקנות
25 אחרות ביחס לתוספות/שינויים שנערכו בשטר (חרף טענותיו כי ברצונו לעשות כן – כעולה
26 מדבריו בעמ' 2 לפרוטוקול הדיון מיום 27.5.24).
- 27 28. משמעות היעדר חוות דעת נגדית- הכלל הקבוע בפסיקה הוא כי הימנעות מהבאת ראיה
28 מקימה חזקה לפיה דין ההימנעות כדין הודאה בכך שאלו הובאה אותה ראיה, הייתה
29 פועלת לחובתו של הנמנע (יעקב קדמי על הראיות חלק רביעי (מהדורה משולבת ומעודכנת,
30 התש"ע-2009), 1891). לפיכך – סבורני כי בכך שהנתבע לא טרח להביא חוות דעת נגדית –
31 יש לפעול לחובתו ולהקים את החזקה לפיה הימנעות מהגשת חוות דעת נגדית דינה
32 כהודאת הנתבע כי לו הייתה מובאת חוות דעת מומחה כתב יד נוסף – הרי שזו הייתה פועלת
33 לחובתו.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

עדותו של הנתבע בהתייחס לשיק המקורי ולקשיי הכתיבה שלו

29. מעל ומעבר לחוות דעתו של מומחה התובע ומסקנותיו, הרי שיש לבחון אף את עדותו של הנתבע בפניי.

30. בדיון שהתקיים ביום 27.5.2024 בפני כב' הרשמת חמו, ציין הנתבע כי השיק מצוי אצל עורך דינו (עמ' 2 לפרוטוקול הדיון), אולם כאשר התבקש להעביר את השיק המקורי לידי מומחה כתבי יד מטעם התובעת, נמנע מלעשות כן ללא כל הסבר.

31. כאשר נשאל הנתבע בדיון שהתקיים בפניי ביום 19.10.2025 האם בזמן שהוגשה התביעה הנוכחית היה השיק המקורי בידיו, השיב הנתבע בחיוב וכאשר נשאל האם זה נכון שלא העביר את השיק המקורי לידי המומחה על אף דרישה לעשות זאת, השיב לראשונה כי איבד את השיק המקורי: "איבדתי אותו ולכן לא העברתי. איבדתי אותו".

32. כאשר נשאל הנתבע מתי איבד את השיק המקורי השיב: "לקחתי אותו נדמה לי, עד כמה שזכור לי, חודש או חודשיים לפני הזמן ואיבדתי אותו". מאחר ותשובה זו לא היתה ברורה, התבקש להבהיר את תשובתו וניכר היה כי הוא מתחמק ממתן תשובה ברורה ועניינית לשאלה שנשאל בהתייחס לשיק המקורי. בעדותו הבהיר הנתבע כי הוא לקח את השיק מעוה"ד הקודם שלו, שם אותו בארנקו ולשיטתו, השיק אבד לו מהארנק.

33. בנסיבות אלו בהן השיק היה בידיו של הנתבע במהלך ההליך, אולם מסיבה שאינה ברורה לא הוצג כנדרש למומחה התובעת, הרי שלמעשה פגע הנתבע ביכולתו של התובע להוכיח את טענת הזיוף/השינוי המאוחר שנעשה בשיק, כדבעי.

34. הימנעותו של הנתבע מהעברת השיק המקורי לבדיקה ע"י מומחה התובע, מחזקת אף היא, לטעמי את גרסת התובע כמו גם את חוות הדעת של המומחה ומסקנותיו לעניין הזיוף של השיק/השינויים שנעשו בשיק, כפי שצויין בחלק הממצאים לחוות הדעת באופן שבמקום הספרות 8,000 נרשם על גבי השיק סכום של 80,000 תוך הוספה מאוחרת יותר של הסיפרה 0 ושל האותיות "ו-ס".

35. כפי שצוין בחוות דעת מומחה התובע, כמו גם בעדותו – לו היה השיק המקורי מובא לבדיקתו – הרי שמסקנותיו היו ברמת וודאות גבוהה יותר דבר שנמנע בעקבות "אובדן" השיק ע"י הנתבע תוך כדי ההליך.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

36. זאת ועוד- לטענת הנתבע, הוא אינו יודע לכתוב ועל כן לא העביר למומחה התובעת דוגמאות של כתב היד שלו וכך אף הסביר את גרסתו ולפיה הוא אינו חתום על המסמכים אשר התובע טען שנרשמו על ידו (אשר הובאו במסגרת סעיפים 6 ו-7 לעיל) במסגרתם מסביר הנתבע לכאורה כי הפקיד בטעות שיק ע"ס 80,000 ₪ וכי אין לו כל דרישות מהתובע לגבי השיק שאבד לו, אלא שבדיון שהתקיים בפניי, התבקש הנתבע ע"י ב"כ התובע, לכתוב משפט על גבי דף חלק – ונראה כי לא היה לו כל קושי לכתוב את שנדרש והוא עשה זאת תוך שהוא כותב משפט שלם בכתב יד ברור וקריא. הנתבע החל לשנות את גרסתו וטען בסופה של העדות כי הוא מסוגל לכתוב אך מתקשה לעשות כן כאשר "נתפס" כשהוא מסוגל לכתוב ללא כל קושי נראה לעין.

37. בנוסף – נשאל הנתבע האם כתב בעצמו את הבקשה שהוגשה לתיק בכתב יד ביום 18.7.23, לאחר שניתן פס"ד בהעדר הגנה, בקשה המתחילה במילים "אני לא יודע על מה אני נתבע" ובתשובה השיב שמישהו אחר כתב את המלל עבורו, אלא שנראה כי הדברים נכתבו בגוף ראשון כך למשל נרשם באותו בקשה "אני חי על תרופות", וכאשר התבקש להבהיר מי כתב עבורו את הבקשה לא היה בפיו מענה וטען בתחילה כי עורכת הדין כתבי עבורו את הבקשה, אולם לאחר שהובהר לו כי אכן קיים חלק שנכתב על ידי עורכת הדין ביום 23.7.23 והינו בכתב יד אחר, ואולם יש עמוד אחד – הנושא תאריך אחר והנחזה שנכתב בכתב יד שונה ובתאריך אחר- השיב כי "יש הרבה אנשים שאני נותן להם לכתוב לי ולסגן לי" (עמ' 53 לפרוטוקול).

38. עדותו של הנתבע בכל הקשור למיקומו של השיק ולטענה כי אבד, לקשיי הכתיבה הקיימים לו לכאורה, לגבי זהות האדם שכתב את הבקשה בכתב יד לתיק בגוף ראשון, ובנושאים רבים שונים, הייתה בלתי מהימנה בעיני.

39. ניכר היה כי הוא מנסה להציג עצמו כמי שאינו יודע לכתוב, כמי שאינו זוכר פרטים מהותיים רבים, עדותו אף נסתרה ביחס לפרטים מהותיים רבים ושונים וניכר היה כי עדותו הייתה מתחמקת ומתפתחת ולא מצאתי ליתן אמון בעדותו כלל.

עדותו של הנתבע בהתייחס לנסיבות מסירת השיק

40. על אף שלטעמי די בכל האמור לעיל כדי לקבל את טענת התובע ביחס לזיוף/השינוי המאוחר שנעשה ע"י הנתבע בשטר, הרי שגם כאשר ניתנה לנתבע ההזדמנות להסביר את נסיבות מסירת השיק ע"ס של 80,000 ₪ לידי טענה שהועלתה על ידו – הרי שלא היה בפיו הסבר משכנע וסדור לעניין זה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 41. בדיון שהתקיים ביום 27.5.24 בפניי כב' הרשמת חמו העיד הנתבע וטען בהתייחס לשיק
2 נשוא המחלוקת, כי "את המלל התובע כתב בעצמו, כל ההמחאה נמסרה לי כשהיא מלאה
3 לחלוטין. לא מילאתי דבר בשיק".
- 4 42. כאשר נשאל האם נערך הסכם ביחס להלוואה הנטענת שנתן לתובע ע"ס של 80,000 ₪,
5 השיב בשלילה "לא. שום הסכם, רק תמורת שיק".
- 6 43. כאשר נשאל מתי נתן לתובע הלוואה ע"ס של 80,000 ₪ - לא הייתה בפיו תשובה מפורטת
7 למעט הטענה כי ההלוואה ניתנה "לפני 10 שנים...2016, משהו כזה".
- 8 44. תמוה בעיני כי הלוואה על סכום כה גבוה אינה מוצאת ביטוי בכתובים בהסכם או במסמך
9 אחר ואין כל הוכחה ביחס להלוואה פרט לעדותו של הנתבע - כי ניתנה בפועל ולשיק נשוא
10 המחלוקת אשר הוכח בפניי במאזן ההסתברויות כאמור לעיל כי נעשו בו שינויים לרבות
11 ביחס לסכום.
- 12 45. כאשר נטענת טענה לזיוף/שינויים שנעשו בשטר - באפשרות הצד שטוען כי השטר לא
13 שונה/זויף להפריך ולסתור את הטענות - אלא שלטעמי לא עלה בידי הנתבע לסתור את
14 הטענה ולהסביר כדבעי מכח מה נמסר לו שטר ע"ס של 80,000 ₪, מתי ניתנה הלוואה ע"ס
15 80,000 ₪ וכן לא עלה בידו לסתור את הטענה אשר אף נתמכה בחוות דעת מומחה - כי
16 בשטר נעשו שינויים.
- 17 46. בפתח דיון ההוכחות ביקש ב"כ הנתבע כי יותר לו לצרף תמלול של הקלטה שנערכה בין
18 הצדדים - בהחלטתי בפרוטוקול הדיון התרתי את הגשת הראיה - מבלי להכריע בשאלת
19 משקלה של הראיה. לאחר הגשתה וחקירת הצדדים עליה - אדרש לבחינת שאלת משקלה
20 של הראיה.
- 21
- 22 **תמלול הקלטה - שיחה שנערכה בין התובע לנתבע**
- 23
- 24 47. בפתח דיון ההוכחות, הציג הנתבע כאמור תמלול של הקלטה שנערכה לכאורה בין התובע
25 לנתבע ואשר לטענתו - מבסס את טענת הנתבע כי הנתבע אכן הלווה לתובע סך של 80,000
26 ₪.
- 27 48. במהלך הדיון (החקירה הנגדית) התברר כי מסיבה שאינה ברורה, הוצג לביהמ"ש רק חלק
28 מן התמלול, ורק לאחר שב"כ התובע הבחין בכך, הוסבה תשומת ליבו של ב"כ הנתבע לעניין
29 זה, ולשיטתו, הדבר נעשה בשל טעות, כך שבפני ביהמ"ש הוצג תחילה תמלול חלקי בלבד
30 של השיחה.
- 31 49. גם לאחר הפסקה - ולאחר שהתמלול המלא כן הוצג - הרי שההקלטה עצמה - לא הועברה
32 לתיק או לב"כ התובע בשום שלב, כך שלא ניתן היה לבדוק את האותנטיות של התמלול אל

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 מול ההקלטה ולטעמי אין די בהגשת תמלול כשלעצמו וללא ההקלטה בפרט שעה שבתחילה
2 הוצג התמלול באופן חלקי.
- 3 50. בנוסף – גם מקריאת התמלול המלא (אשר כאמור הוצג לראשונה בעיצומו של הדיון ולאחר
4 ההפסקה) לא ניתן להבין כראוי את תוכן השיח שבין הצדדים לשיחה שכן הצדדים מדברים
5 ב"קודים" ובאופן לא ברור.
- 6 51. עוד יצויין כי גם בתמלול עצמו צויין מפי הגורם המתמלל במספר עמודים כי קיימים
7 "שיבושים בהקלטה" כי הצדדים לשיחה "מדברים יחד" ולגבי חלק מהשיח נכתבו
8 המילים "לא ברור". כך שברי כי לא ניתן ליתן משקל רב לתמלול שהוגש ללא ההקלטה
9 המלאה וספק אם מתוך ההקלטה המלאה ניתן להבין כדבעי את הלך הדברים לנוכח כל
10 הערותיי דלעיל.
- 11 52. זאת ועוד – גם כאשר נשאל הנתבע – מתי בפועל נערכה השיחה שהתמלול שלה הוגש לתיק,
12 לא היה בפיו מענה מדוייק ולטענתו "ההקלטה בערך 6-7 שנים.. 6 שנים עד כמה שזכור
13 לי, תאריך אני לא זוכר במדוייק.. אני לא זוכר מאיזו שנה" (עמ' 49-48 לפרוטוקול הדיון),
14 כך שכלל לא ניתן להבין את מועדה המדוייק של השיחה ואת ההקשר שלה בתוך מערכת
15 היחסים שהתנהלה בין התובע לנתבע בכל הקשור להלוואות שניתנו ללקוחות.
- 16 53. כמו כן ומאחר וההקלטה לא הוגשה לתיק, הרי שסבורני כי משקלו של התמלול נמוך
17 ביותר ולא ניתן לדעת באיזה הקשר נאמרו הדברים והאם אכן נאמרו באופן שהופיע
18 בתמלול.
- 19 54. לנוכח כל האמור לעיל לרבות עיתוי הגשת התמלול, הגשתו ללא ההקלטה המקורית ובאופן
20 חסר, ואף לאחר קריאת התמלול עצמו לא ניתן לטעמי להסיק כי התובע מודה במסגרתו
21 כי ניתנה לו הלוואה כפי שמבקש להסיק הנתבע – אינני סבורה כי ניתן ליתן לתמלול השיחה
22 משקל רב, מה גם שכאמור לעיל – לא ניתן להבין מהתמלול את שמבקש הנתבע לטעון בדבר
23 חוב לנתבע בסכום של 80,000 ₪ – שכן גם בתמלול השיחה שנערכה מציין התובע מפורשות
24 "אני לא צריך להחזיר לך, אנשים צריכים להחזיר לך". ובהמשך דבריו "אמרת לי לך שאתה
25 נתת להם וזה מה שאתה אמרת להם, ללא הגבלה", וכן "אתה לא צריך, לא רודף אהרון,
26 אתה לא רודף אתה לוקח..אתה לוקח מהלקוחות האלה כבר מספר שנים טובות ואתה
27 לוקח..". תוך שהוא מתייחס ללקוחות אשר נטען כי הלוואות הועברו וניתנו להם ולא
28 לתובע. (ההדגשות שלי – נ.ט.ב.).
- 29 55. גם הנתבע בעצמו מציין באותו התמלול לגבי הלקוחות: "אז תלחיץ אותם..אני רוצה את
30 הכסף שלי. אתה מכיר את הלקוחות...". ובחלק אחר של ההקלטה מציין הנתבע "מגיע לי
31 באורגינל ארבע אלף מאתיים חמישים". מדברים של הנתבע אלו ניתן למעשה להבין כי
32 גם הנתבע ידע כי המדובר בחוב של הלקוחות אליו ולא של התובע ובשום שלב בתמלול לא

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 נאמר מפיו של התובע כי הוא חייב בעצמו סכום של 80,000 ₪ לנתבע כפי שמבקש הנתבע
2 לטעון ולהסיק מן התמלול.
- 3 56. לקראת סוף התמלול מציין הנתבע "אני אומר לך, אני אתבע את השיק שלך", לו אכן היה
4 חוב ברור ומוכח של התובע אל הנתבע – כפי שנמסה הנתבע לטעון – מדוע נדרש הנתבע
5 להודיע לתובע על כך שהוא מעוניין להגיש את השיק. יתכן כי המדובר בסוג של איום – על
6 מנת שהנתבע יפעל ללחוץ על לקוחותיו לשלם את החוב שהיה להם (ככל שהיה להם) תוך
7 שהוא "מודיע" לתובע כי הוא מסוגל להפקיד שיק שניתן לו ואשר טרם השיב לתובע – הוא
8 השיק ע"ס של 8,000 ₪ אותו טען התובע כי אכן מסר לנתבע במסגרת הלוואה שהושבה.
- 9 57. כידוע, בדין האזרחי הרף הנדרש מתובע להוכיח את גרסתו וטענותיו הינו במאזן
10 ההסתברויות, היינו ברף של כ-51% ובענייננו, סבורני כי עדותו של התובע אשר הבהיר כי
11 מעולם לא נתן לנתבע שיק על סך של 80,000 ₪ אלא רק שיק על סך 8,000 ₪ בצירוף חוות
12 דעתו של המומחה אשר ציין בחלק של הממצאים בחוות דעתו כי הספרה 0 האחרונה
13 כתובה בדיו כהה יותר מזו של יתר הספרות על גבי השיק וכי הספרה 0 בצד ימין קטנה
14 יותר משאר הספרות, כמו גם גוון הספרה ועובייה בצירוף העובדה כי מומחה התובעת ציין
15 בחוות דעתו כי קיימת זהות כמעט בכל תכונות הכתב בין כתב היד המופיע בשיק לבין זה
16 שמופיע בדוגמאות המוכחות אשר הובאו בסעיפים 6 ו-7 דלעיל, ובהינתן שהנתבע יכל
17 להביא חוות דעת נגדית אשר תסתור את חוות הדעת שהוגשה לתיק ואת הטענה ביחס
18 לשינויים שנערכו בשטר, כמו גם עדותו של הנתבע אשר לא הותירה רושם מהימן על
19 ביהמ"ש, הן ביחס להלוואה שנתן לתובע והן ביחס לנסיבות "היעלמות" השיק ולקשיי
20 הכתיבה שלו, הרי שבהצטברותן של כלל הראיות שהוצגו לעיוני, סבורני כי עלה בידי התובע
21 הנטל להוכחת טענתו במאזן ההסתברויות ואף למעלה מכך, כי הנתבע ביצע שינויים בשיק
22 כך שהשיק שנרשם ע"ס של 8,000 ₪ שונה לשיק ע"ס של 80,000 ₪, הופקד בבנק, והוגש
23 לביצוע במסגרת תיק ההוצל"פ שלא כדין.
- 24 58. סעיף 64(א) לפקודת השטרות קובע את הכלל ולפיו שינויי מהותי שנעשה בשטר ללא
25 הסכמת כל הצדדים החבים על פיו מביא לפקיעת השטר. סעיף קטן ב' מפרט מהם שינויים
26 מהותיים בשטר ומכליל ביניהם את הסכום העומד לפרעון. אוסיף ואציין כי במסמך
27 שנערך, כך לפי מומחה התובע, ואשר הוצג בסעיף 6 דלעיל – נרשם ע"י הנתבע כי נעשה
28 שינוי בתאריך – ויצויין למעלה מן הצורך כי גם אם שונה התאריך בלבד ולא הסכום – הרי
29 שבהתאם להוראותיו של סעיף 64 לפקודת השטרות – הרי שמדובר ממילא בשינוי מהותי
30 אולם משהצדדים לא התייחסו במפורש לסוגייה זו – ומשההליך שבפניי נסב סביב סוגיית
31 פתיחת התיק בהוצל"פ ופגיעה בדירוג האשראי של התובע, לא אדון ולא ארחיב בנושא
32 שינוי התאריך ונפקותו של השיק ואסתפק בהכרעה לעניין שינוי הסכום ע"י הנתבע, נתון
33 אשר עלה כאמור בידי התובע להוכיחו.

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

59. עוד אציין כי תמוה בעיני שהנתבע לא התייצב לדיון שנקבע במסגרת ת"א 54499-10-19 –
דיון שנקבע בפני כב' השופטת מימון שעשוע ביחס לשיק נשוא המחלוקת – ועל אף
שבהחלטתה מיום 28.10.20 ניתנה לנתבע האפשרות להבהיר מדוע לא התייצב לדיון – הרי
שלאחר מכן ומשבחר הנתבע שלא להגיש לתיק כל הודעה לתיק – הרי שבמסגרת החלטתה
של כב' השופטת מימון-שעשוע מיום 22.11.20 – הורתה כב' השופטת על מחיקת התביעה
שהגיש הנתבע ביחס לשיק. היינו – שגם התנהלותו של הנתבע בעצמו – בסמוך למועדים
שבהם הוגש התיק לביצוע בהוצל"פ – יכולה לחזק את גרסתו וטענתו של התובע – כי לא
היה לתובע כל חוב אמיתי לנתבע ובוודאי לא בסכום של 80,000 ₪.
60. גם העובדה שהנתבע מצא לנכון להשיב את התכשיטים שנתפסו ע"י המשטרה – על אף
שלשיטתו נותרה יתרת חוב גבוהה, תמוהה בעיני – ויכולה ללמד על כך שאף הנתבע לא סבר
כי קיים חוב שכן לו היה חוב – מדוע מיהר להשיב את התכשיטים ללקוחות.
61. הנתבע פתח כנגד התובע שלא כדין תיק ע"ס של 80,000 ₪. לא נעלמו מעיני טענות התובע
כי אכן נטל הלוואה כלשהי בעבר מהנתבע אלא שלטענתו – הלוואה זו נפרעה זה מכבר –
ולכל היותר ניתנה הלוואה בסכום של 8,000 ₪ ושיק נוסף ניתן עבור הלוואה של אחד
מלקוחותיו והיה על הנתבע להשיב אף את השיק השני, ולטענת התובע – חרף השבת
ההלוואה בחר הנתבע להשיב לתובע רק שיק אחד – ואת השיק השני – טען שאיבד – ועל
כן הוצא לטענת התובע, ע"י הנתבע ובכתב ידו המכתב שהובא כלשונו בסעיף 7 דלעיל. חוות
דעתו של מומחה התובע מחזקת את הגרסה כי המסמך (אשר נכתב לצד צילום תעודת
הזהות של הנתבע והתובע) הוצא ונכתב ע"י הנתבע. הנתבע לא סתר גרסה זו פרט להכחשות
כלליות.
62. עוד אציין כי מעבר להנמקה שפורטה לעיל ביחס לרף הנדרש אשר הורם בהתייחס לשינויים
שנעשו ע"י הנתבע בשיק כעולה מחוות דעתו של המומחה ולנוכח כל הסתירות והקשיים
העולים מעדותו של הנתבע לעניין השיק וההלוואה הנטענת – הרי שאף בעין בלתי מקצועית
– עיון בצילום הצבעוני של השיק, אשר הוגש וצורף לחוות דעתו של המומחה, מעלה כי הן
בחלק של המילים והן בחלק של הספרות נראה כי עשו שינויים/הוספות, וחוות דעתו של
המומחה רק חידדה חשד ברור זה.
63. משקבעתי כי הנתבע ביצע שינויים בשיק ולאחר מכן הפקיד את השיק בבנק, דבר שגרר
אחריו את חילולו של השיק, ופתיחת תיק הוצל"פ, נשאלת השאלה – האם הטלת עיקול
ופתיחת תיק הוצל"פ שלא כדין הם בגדר פרסום לשון הרע המזכים את התובע בפיצוי ללא
הוכחת נזק מכח חוק איסור לשון הרע אם לאו.
64. סבורני כי התשובה לשאלה זו בחיוב. בשורה של פסקי דין – אשר נסקרו בהרחבה בת"א
51450-05-12 (סיני ואח' נ' מגדל) נקבע כי הטלת עיקול ופתיחת תיק הוצל"פ שלא כדין
מהווה פרסום לשון הרע. בנסיבות שפורטו ברי כי לא היה כל מקום לפתוח תיק כנגד התובע

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

1 בהוצאה לפועל מכוחו של השיק. הפרסום בדבר פתיחת תיק בהוצל"פ נפוץ בקרב גורמים
2 פיננסיים גדולים ורבים.

3

4

הפיצוי שיש לפסוק לתובע

5 65. יצויין כי הנתבע אף לא חלק על טענותיו של התובע בכל הקשור להורדת דירוג האשראי
6 שלו ואלו לא נסתרו ע"י הנתבע בכל דרך שהיא. התובע ציין בכתב התביעה כי בשל פתיחת
7 תיק ההוצל"פ נשוא השיק, ירד דירוג האשראי שלו ומתוך דירוג של 1000 קיבל דירוג של
8 125 וכי בטרם ירידת דירוג האשראי עמדה מסגרת האשראי שלו על 100,000 ₪ בעו"ש ועוד
9 150,000 ₪ בהלוואות ובשל פתיחת תיק ההוצל"פ הוקטנה מסגרת האשראי שלו מ-
10 100,000 ₪ ל-0 והבנק החל להחזיר לו הוראות קבע. התובע לא נשאל כל שאלות בחקירתו
11 הגדית לעניין זה ע"י ב"כ הנתבע ועל כן טענותיו בעניין זה לא נסתרו.

12 66. ואף אם לא היה התובע מוכיח כי דירוג האשראי שלו נפגע או ירד בעקבות פתיחת תיק
13 הוצל"פ וחילול השיק, הרי שדעתי היא כי פתיחת תיק הוצל"פ והטלת עיקול שלא כדין על
14 נכסיו של אדם לא כל שכן על מי שאינו חייב, היא בגדר פרסום של לשון הרע.

15 67. גם אם יאמר כי אין המדובר בעוולה לפי חוק איסור לשון הרע, הרי שהייתי מחייבת את
16 הנתבע לשלם לתובע פיצוי בשיעור דומה מכח עוולת הרשלנות או במסגרת פיצויים בגין
17 נזק לא ממוני בגין עגמת הנפש שחווה התובע עת קיבל שיחת טלפון מהבנק במסגרתו נאמר
18 לו כי לא יוכל לקבל הלוואה.

19 68. בנסיבות אלו, אני סבורה כי עגמת הנפש שנגרמה לתובע כתוצאה מהתנהלותו של הנתבע
20 מצדיקה פיצוי בנסיבות העניין, בין אם מכח חוק איסור לשון הרע – מקום בו מדובר בפיצוי
21 ללא הוכחת נזק, ובין כאמור – בעקבות הנזק הלא ממוני – עגמת הנפש שנגרמה לתובע כן בגין אי
22 הנעימות הרבה שנוצרה לתובעים מול הבנק – המובילים לטעמי לאותה התוצאה.

23 69. לאחר שקבעתי, כי התובע זכאי לפיצויים בשל עוולת לשון הרע שבוצעה כלפיו, ובשל עוגמת הנפש
24 והצער שנגרמו לו, יש לבחון את גובה הפיצוי.

25 70. ברעא 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף נה (5) 510, ניתח כבוד הנשיא, השופט ברק, את סוגיית
26 הפיצוי התרופתי בגין לשון הרע וקבע כך לעניין השיקולים שיש להביא בחשבון בעת קביעת היקף
27 הפיצוי: "בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית-המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה,
28 במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות
29 מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב
30 בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים.."

31 71. נוכח האמור ולאחר שקילת מכלול השיקולים הצריכים לעניין אני סבורה כי יש להעמיד את הפיצוי
32 לתובע בגין פרסום לשון הרע כלפיו או בגין עגמת הנפש והנזקים הבלתי ממוניים שנגרמו לו בעקבות
33 הגשת השיק לביצוע, חילולו ופתיחת תיק ההוצל"פ כנגדו, ע"ס של 16,000 ₪. בנוסף ובהתחשב

בית משפט השלום בפתח תקווה

תאד"מ 23-03-18094 באזוב נ' אזולאי

תיק חיצוני:

- 1 בכמות הדיונים וההליכים שהתקיימו במסגרת התיק, הגשת חוות דעת מומחה (אשר לגבע עלותה
- 2 התייחס ב"כ התובע בסיכומיו) ישא הנתבע אף בהוצאות ושכ"ט עו"ד התובעת בסך של 6,500 ₪.
- 3 72. הסכומים האמורים ישולמו בתוך 30 ימים שאם לא כן יישא הסכום הפרשי ריבית שקלית מהיום
- 4 ועד למועד התשלום בפועל.
- 5
- 6

ניתן היום, י' כסלו תשפ"ו, 30 נובמבר 2025, בהעדר הצדדים.

נעמה טלמן-בולטין, רשמת בבירה

9
10

